

Jämställdhetsplan för Institutet för internationell ekonomi (IIES)

Institutet för internationell ekonomi (IIES) är ett forskningsinstitut och har således inga egna studenter och ingen egen undervisning men levererar undervisningstjänster till Nationalekonomiska institutionen vid Stockholms universitet. Professorerna vid IIES har enligt en överenskommelse mellan institutionerna samma undervisnings- och handledningsskyldighet som professorerna vid Nationalekonomiska institutionen. Övriga forskare bedriver också undervisning vid Nationalekonomiska institutionen.

De personer som verkar vid IIES kan delas in i fyra grupper: forskarstuderande, forskare/doktorer, professorer och teknisk-administrativ personal.

Forskarstuderande

IIES har inte har något eget forskarutbildningsprogram. IIES har dock som policy att anta ett antal doktorander som ”forskarstuderande”, vilket i praktiken innebär att dessa doktorander får arbetsrum och tillgång till datorutrustning på institutet samt hjälp med finansiering. Eftersom IIES är en liten arbetsplats är förhoppningen att studenterna genom detta arrangemang ska få en nära kontakt med de seniora forskarna och därigenom tillgång till en stimulerande forskningsmiljö. Antalet antagna forskarstuderande (som så småningom kommer att lägga fram sina avhandlingar vid Nationalekonomiska institutionen där de formellt är antagna) uppgår i november 2009 till tretton stycken. Två av dessa är kvinnor. Därtill kommer tre forskningsassistenter (som också är doktorander) – två män och en kvinna. Av detta följer att av sammanlagt sexton forskarstuderande vid IIES är tre, dvs 19%, kvinnor.

Forskare/Doktorer

Antalet forskare/doktorer vid IIES är för närvarande sju, varav fyra är män och tre kvinnor. Vidare är två män och en kvinna gästforskare/postdocs under en tid som omfattar minst ett år.

Professorer

Antalet professorer vid IIES är nio. Samtliga är män. Därutöver har institutet tre gästprofessorer på deltid. Även dessa är män. Institutet har även en affilierad professor sedan juni 2009 (man).

TA-Personal

Antalet anställda i kategorien TA-personal är för närvarande fyra inklusive den administrativa chefen. Samtliga är kvinnor.

Allmänt

De forskarrekyteringar av disputerade forskare som görs avser i första hand forskare på ”mellannivå” (nyblivna doktorer och mer seniora forskare under professorsnivå). Institutets policy är att göra sådana rekryteringar på den internationella marknaden. Denna policy påbörjades inleddes 1995 då Kjetil Storesletten från Norge, med doktorsexamen från Carnegie Mellon i Rochester, numera baserad vid University of

Oslo rekryterades till institutet. Hösten 1997 anställdes Fabrizio Zilibotti från Italien, med en doktorsexamen från London School of Economics och tidigare anställd vid Universitat Pompeu Fabra, Barcelona. Denne är numera professor vid University of Zurich och har besökt IIES vid flera tillfällen under 2009. Sedan 1 juli 2009 har Zilibotti åter en delstidsöverenskommelse med IIES som kommer att övegå i ett förordnande som gästprofessor på deltid från 1 mars 2010. Jakob Svensson, med doktorsexamen från Stockholms universitet 1996 och sedan anställd på Världsbanken är tillbaka på IIES som forskare sedan våren 2000 och befordrades till professor i mars 2007. Hösten 2000 anställdes Dirk Niepelt från Tyskland med doktorsexamen från MIT. Denne har numera sin huvudplacering vid Study Center Gerzensee men spenderar ca en månad per år vid IIES som gästprofessor. Hösten 2004 rekryterades Nicola Gennaioli med doktorsexamen från Harvard University och hösten 2005 började Ethan Kaplan med doktorsexamen från University of California, Berkeley vid institutet. Nicola Gennaioli är numera forskare vid CREI, Universitat Pompeu Fabra. Kaplan är tjänstledig under läsåret 2009/2010 för en vistelse vid University of Columbia.

Fr o m hösten 2007 är Masayuki Kudamatsu, med doktorsexamen från London School of Economics, verksam vid institutet. I juni 2008 befordrades David Strömberg med doktorsexamen från Princeton University till professor. Vidare anställdes Per Krusell – tidigare professor vid Princeton University – på en professur vid IIES från 1 juli 2008. Två nydisputerade forskare, Robert Östling med doktorsexamen från Handelshögskolan i Stockholm och Emilia Simeonova med doktorsexamen från Columbia University, rekryterades till institutet under hösten 2008. Conny Olovsson, med doktorsexamen från institutet är numera projektanknuten forskare vid institutet efter att ha tillbringat några år som forskare vid Handelshögskolan i Stockholm.

Under 2009 rekryterades tre nydisputerade forskare till IIES. Samtliga påbörjade sin verksamhet den 1 september. Dessa är Almut Balleer med doktorsexamen från University of Bonn, Tessa Bold med doktorsexamen från University of Oxford och Tobias Broer med doktorsexamen från European University Institute. Vidare har IIES två gästgästande disputerade forskare/postdocs under läsåret 2009/2010: Andreas Madestam från Università Bocconi (doktorsexamen från Handelshögskolan i Stockholm) och Karin Edmark från IFAU, Uppsala (doktorsexamen från Uppsala universitet). Detta betyder att institutet kraftigt lyckats öka andelen kvinnor av de juniora forskarna (disputerade forskare som inte är professorer) vid institutet. Av de totalt nio juniora forskarna vid IIES är således 2009/10 fyra (44%) kvinnor!

I 2009 års rekryteringsrunda valde institutet ut 29 personer (bland ca 350 internationella sökande) för intervju vid den årliga kongressen för American Economic Association i San Francisco i januari. Av de utvalda var fem kvinnor. Nio sökande inbjöds till ett besök (s k ”job talk”) i Stockholm. Av dessa var två kvinnor. Som framgick ovan kom dessa två sedan att anställas.

Under 2009 rekryterades även Lars E.O. Svensson (vice Riksbankschef, fd professor vid IIES) som affilierad professor (från 23 juni 2009) samt att professor Philippe Aghion, Harvard University har ett 15% förordnande som gästprofessor under perioden 1 april 2009 – 31 december 2010.

Det är en medveten strävan att försöka rekrytera kvinnliga forskare på mellannivå. Detta gäller inte minst nyblivna doktorer. Men ett problem är att det internationellt fortfarande är en mycket sned könsbalans för nyblivna doktorer. Detta innebär att konkurrensen med andra institutioner om de mest kvalificerade kvinnliga nydisputerade forskarna är mycket hård. Under tidigare år har IIES trots stora ansträngningar inte lyckats särskilt väl i denna konkurrens utan endast lyckats få till stånd tillfälliga arrangemang. Så t ex vistades Eva Nagypal, med examen från Stanford University, vid institutet som postdoc under 2002. Läsåret 2006/07 gästades institutet av Elena Paltseva, med doktorsexamen från Handelshögskolan i Stockholm, som postdoc. Dessutom tillbringade 2006 docent Åsa Rosén från SOFI, Stockholms universitet, hösten 2006 vid IIES. Som ovan framgått har IIES fr o m 2008 hävdad sig betydligt bättre i den internationella konkurrensen om högkvalificerade kvinnliga forskare: fyra stycken har således rekryterats (Emilia Simeonova, Almut Balleer och Tessa Bold på ”tenure track positions” och Karin Edmark som postdoc). IIES kommer även fortsättningsvis att sträva efter att rekrytera kvinnliga forskare med hög kompetens på den internationella marknaden genom att försöka ge konkurrenskraftiga erbjudanden.

Den totalt sett skeva könsfördelningen bland IIES forskare speglar den situation som råder inom nationalekonomi/internationell ekonomi såväl nationellt som internationellt. Situationen kan endast förändras på lång sikt genom att fler kvinnor doktorerar inom ämnet. En effektiv insats för att öka den kvinnliga forskarrekryteringen som IIES kan göra är därför att i grundutbildningen genom god handledning försöka stimulera fler kvinnor att gå vidare till högre studier.

Ett viktigt mål för IIES är att via en stimulerande forskningsmiljö med utländska gästforskare samt institutets forskare som handledare kunna stödja kvinnliga forskarstudier så att de når goda resultat. Det finns en stor enighet bland institutets forskare om denna målsättning. Kvalificerade handledningsinsatser är en förutsättning för att kvinnor ska kunna meritera sig vetenskapligt på lång sikt, så att andelen kvinnor på högre tjänster procentuellt sett kommer att närma sig männens. Att andelen kvinnliga forskare, doktorander, assistenter ökat innebär ett rejält – men otillräckligt – steg i den riktningen.

Andra frågor enligt jämställdhetslagen

Kvinnor svarar fortfarande enligt ett stort antal studier för en större del av arbetet med hem och barn än män. Det är dock tydligt att det bland institutets forskare, oberoende av kön, finns en mycket stark strävan att kunna kombinera forskning och familj på ett tillfredsställande sätt, genom delad föräldradighet, flexibla arbetstider som gör det möjligt att t ex hämta och lämna på dagis osv. I en konkurrensinriktad akademisk miljö av det slag som IIES utgör arbetar de flesta forskare i regel betydligt mer än normal arbetstid. Det kan inte uteslutas att sådana ”sociala normer” bland forskare och forskarhandledare angående önskvärd arbetsvolym kan upplevas som negativa av potentiella forskarkandidater och försvåra rekryteringar av dessa. Det är en viktig uppgift för institutets ledning att bidra till en arbetsmiljö och ”sociala normer” – för ”output” snarare än ”input” – som gör det möjligt att kombinera en framgångsrik verksamhet som forskare med de krav som föräldraskap ställer. Frihet att delvis kunna välja arbetstider och möjligheter att under perioder arbeta hemifrån är faktorer som kan vara av stor betydelse i detta sammanhang. Detta underlättas genom att samtliga

forskare på institutet har tillgång till en laptop från sin arbetsgivare samt numera även enkelt kan fjärrstyra sina stationära datorer på arbetsplatsen.

Sexuella trakasserier

Några fall av sexuella trakasserier har inte rapporterats till institutets ledning. Sexuella trakasserier är veterligen en okänd företeelse vid IIES.

Utbildning/kompetensutveckling

För att arbeta vid ett forskningsinstitut ligger det i sakens natur att såväl doktorer som professorer ständigt genomgår en kompetensutveckling genom sin forskning och undervisningsgärning.

Vad beträffar utbildning och kompetensutveckling för TA-personalen, som för närvarande består enbart av kvinnor, avsätts varje år en post i budgeten för detta ändamål. Insatser som innebär att yrkesrollen kan berikas och gör arbetet mer meningsfullt befrämjar en trivsamt arbetsmiljö och innebär också en mer "jämfäst" fördelning av arbetsuppgifter. Vi försöker tillvarata den specifika kompetens som finns hos TA-personalen genom att dessa personer exempelvis utför språkgranskningar, hjälper till med att arrangera konferenser, utför vissa forskningsassistentuppgifter och även ges möjlighet att självständigt arbeta inom områden så som information och ledarskap. Så t ex genomgick en administratör en kvalificerad informatörsutbildning på Berghs School of Communication under våren 2007 och institutets administrativa chef genomgick en ledarskapsutbildning för mellanchefer i Stockholms universitets regi under hösten 2007. Vidare gick en administratör en projektledarutbildning under hösten 2009.

Fr o m december 2009 kommer en av administratörerna att arbeta 50% som Journal Office Manager för *Review of Economic Studies*, samtidigt som hon fortsätter att arbeta med vissa administrativa uppgifter vid institutet. *Review of Economic Studies* kommer att ha sitt kontor förlagt till institutet, vilket avsevärt kommer att främja detta samarbete. På detta sätt erbjuds möjlighet till kompetensutveckling och kompetenshöjning av en medarbetare på ett sätt som kommer såväl institutet som medarbetaren till godo.

Den person som sköter löpande ekonomiarbete och allmän service till institutet har även hon fått ökat ansvar det senaste året genom att hon numera även arbetar som assistent till en av professorerna.

Uppdaterad december 2009.